

ZARZĄDZENIE

Dyrektora Żłobka z dnia 20.10.2023

w sprawie: **wprowadzenia Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach**

na podstawie:

- 1) *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);*
- 2) *Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);*
- 3) *Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);*
- 4) *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);*
- 5) *Konwencji o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);*
- 6) *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);*

zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach* w brzmieniu ustalonym w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie od dnia podania go do wiadomości

*Załącznik do Zarządzenia w sprawie
Polityki ochrony dzieci przed
krzywdzeniem obowiązującej w
Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki*

*POLITYKA OCHRONY DZIECI
PRZED KRZYWDZENIEM
W NIEPUBLICZNYM ŻŁOBKU
TĘCZOWE KROPKI
W ŻORACH*

Spis treści:

Preambuła.....	6
Rozdział I	6
Objaśnienie terminów	6
Rozdział II	8
Rekrutacja pracowników	8
Rozdział III.....	8
Zasady postępowania z dzieckiem	8
Rozdział IV	12
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	12
Rozdział V	13
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka w rodzinie	13
Rozdział VI.....	14
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika lub pozostały personel	14
Rozdział VII	15
Procedury postępowania w trakcie wydawania dziecka ze Żłobka	15
Rozdział VIII	17
Edukacja w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.....	17
Rozdział IX	18
Zasady ochrony danych osobowych dziecka	18
Rozdział X.....	19
Zasady ochrony wizerunku dziecka	19
Rozdział XI	20
Monitoring stosowania Polityki	20
Rozdział XII	21
Pozostałe postanowienia	21
Spis załączników	22
WAŻNE	45
Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, który podejmie dalsze działania.....	45
Zawsze możesz wzywać Policję na interwencję, poinformować prokuraturę oraz zwrócić się o pomoc do podmiotu/organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	45
Możesz również poprosić dzielnicowego, aby przyszedł do Twojego domu i udzielił stosownej pomocy i niezbędnych informacji.	45
IDENTYFIKACJA POTRZEB INFORMACYJNYCH I SZKOLENIOWYCH	
W	48

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach została opracowana w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) Ustawę z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) Konwencji o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- 7) funkcjonujące w jednostce Regulaminy i Procedury.

Działania w ramach Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach obejmują dwa etapy – wewnętrzny i zewnętrzny:

- 1) Etap wewnętrzny polega na podjęciu kroków wewnątrz Żłobka. Ma on miejsce zawsze w sytuacjach, gdy:
 - a) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone,
 - b) dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia,
 - c) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia lub wykorzystywania dziecka przez kogoś z personelu lub otoczenia dziecka,
 - d) zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez inne dziecko;
- 2) Etap zewnętrzny polega na podjęciu kroków prawnych – powiadomienia właściwych instytucji (opieki społecznej, policji, prokuratury, sądu rodzinnego), wynikających z przepisów prawnych lub z powodu nieskuteczności działań podjętych wewnątrz Żłobka.

Preambuła

Nasz Żłobek jest jednostką opiekuńczo-wychowawczą przyjazną, realizującą funkcje: opiekuńcze, wychowawcze oraz edukacyjne. Zapewnia dzieciom opiekę oraz bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne. Tworzy warunki do nabywania przez dziecko umiejętności zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi. Umożliwia wyrównywanie szans edukacyjnych dzieciom oraz uwzględnia w swoich działaniach potrzeby środowiska. Sprawiamy, że dzieci czują się kochane, akceptowane i szczęśliwe. Atmosfera naszego Żłobka sprzyja akceptacji każdego dziecka, przeciwdziała izolacji społecznej i nietolerancji wobec wszelkich „inności”.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Żłobka jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Kierujemy się zasadami wynikającymi z Konwencji Praw Dziecka oraz powszechnie przyjętymi normami społecznymi i moralnymi. Każdy pracownik Żłobka traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.

Każdy pracownik Żłobka, realizuje te cele, działania w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§ 1.

Ilekroć w niniejszej *Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem* jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) Dyrektorze Żłobka, Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Beatę Trybała.;
- 2) Żłobku, jednostce – należy przez to rozumieć jednostkę opiekuńczo-wychowawczą, *„Niepubliczny Żłobek Tęczowe Kropki w Żorach”*
- 3) pracowniku – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w *Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
- 4) partnerze współpracującym ze Żłobkiem / pozostałym personelu – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Żłobka na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka, higienistka, fotograf i inne osoby);
- 5) dziecku – należy przez to rozumieć wychowanka pomiędzy 20 tygodniem życia a 3 rokiem życia (w uzasadnionych przypadkach do 4 roku życia), który została przyjęty do *Niepublicznego Żłobka Tęczowe Kropki w Żorach* w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców dziecka;
- 6) opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć osobę sprawującą opiekę nad dzieckiem w *Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
- 7) przedstawicieli ustawowym – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 8) zgodzie rodzica dziecka – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy;
- 9) czynnikach ryzyka krzywdzenia dziecka – należy przez to rozumieć wybrane informacje nt. warunków, sytuacji, sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dziecka w rodzinie. Czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia,

nieodpowiednich dla niego oddziaływań, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju;

- 10) krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Żłobka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
 - b) przemoc emocjonalna – to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem, a osobą dorosłą. Zaliczamy do niej m. in.: powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem, pracownikami lub pozostałym personelem a dzieckiem,
 - c) przemoc seksualna – to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z przemocą seksualną mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Przez wykorzystywanie seksualne rozumiane jest również narażenie dziecka na odbiór treści erotycznych, na które dziecko nie jest gotowe,
 - d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
 - e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju – potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem czy sferą psychiczną dziecka;
- 11) osobie odpowiedzialnej za *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem* – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
- 12) *Polityce* – należy przez to rozumieć *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
- 13) danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka uczęszczającego do *Niepublicznego Żłobka Tęczowe Kropki w Żorach*
- 14) zespołu interwencyjnym - należy przez to rozumieć zespół powołany przez Dyrektora w przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka. W skład zespołu mogą wejść: opiekunki z grupy dziecka, Dyrektor i inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka;
- 15) interwencji – należy przez to rozumieć proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecka poprzez szybką i skuteczną reakcję.

Rozdział II

Rekrutacja pracowników

§ 2.

1. Rekrutacja pracowników w Żłobku odbywa się według zasad, które obejmują m.in. ocenę przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzenie ich referencji.
2. Żłobek uzyskuje informacje z Krajowego Rejestru Karnego o pracownikach.
3. Żłobek uzyskuje oświadczenia pracowników, wolontariuszy i stażystów dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego – w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

Rozdział III

Zasady postępowania z dzieckiem

§ 3.

1. Czynności pielęgnacyjne wykonywane są przez opiekunów z poszanowaniem godności dziecka.
2. Rodzic dziecka podpisując umowę wyraża tym samym zgodę na dokonywanie czynności pielęgnacyjnych przy swoim dziecku.
3. W Żłobku wyznaczone jest ustronne miejsce na przewijanie dzieci.
4. Pielęgnacja oraz czynności fizjologiczne dzieci odbywają się bez obecności osób trzecich.
5. Podczas załatwiania potrzeb fizjologicznych dzieci w toalecie sprawowana jest kontrola.

§ 4.

Posiłki

1. Dzieci spożywają posiłki wspólnie o stałych porach w spokojnej atmosferze.
2. Dzieci są zachęcane, ale nie zmuszane do spożywania posiłków.
3. Dzieci mają prawo decydować o tym, ile zjedzą podczas posiłku.
4. Pracownik zachęca dzieci do samodzielnego spożywania posiłku, swoją pomoc oferuje dzieciom, które o to poproszą oraz tym, które jeszcze nie potrafią samodzielnie jeść.
5. Podczas posiłku uwzględniane są preferencje smakowe dzieci.
6. Dzieci spożywają posiłki wspólnie o stałych porach. Dopuszcza się karmienie dziecka zgodnie z jego rytmem dobowym, w przypadku, gdy wymaga ono szczególnej opieki, tj. nie ukończyło 1 roku życia lub wymagają tego wskazania zdrowotne.

§ 5.

Sen i odpoczynek

1. Dzieci są zachęcane, ale nie zmuszane do odpoczynku.
2. Nie stosuje się ograniczania na życzenie rodziców odpoczynku dzieciom, które wykazują zmęczenie i chcą odpocząć.
3. Nawyki dzieci związane ze snem i zasypianiem są uwzględniane przez opiekunów.

§ 6.

Wspólne zajęcia i zabawy

1. Dzieci mają prawo swobodnego decydowania, czy chcą wziąć udział w proponowanych zajęciach i zabawach.
2. Dzieci są zachęcane do udziału w proponowanych zajęciach i zabawach.
3. Zajęcia i zabawy są każdorazowo dostosowane do możliwości i samopoczucia dzieci.

§ 7.

Spacery i zabawy na świeżym powietrzu

1. Osoby trzecie nie mają wstępu na teren Żłobka bez wiedzy i zgody opiekuna.
2. Otoczenie Żłobka podczas pobytu dzieci w ogrodzie jest monitorowane przez opiekunów. Podczas pobytu dzieci w ogrodzie opiekun nie dopuszcza do kontaktów dzieci z osobami trzecimi.

§ 8.

Kontakt fizyczny z dzieckiem

1. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu¹: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.
2. W sytuacji zajęć i zabaw pracownik Żłobka ma prawo przytulać dziecko, sadzać je na kolanach, trzymać na rękach, bezpośrednio pomagać dziecku w wykonywaniu ćwiczeń sprawnościowych, zadań ruchowych oraz zadań manualnych – tylko za zgodą dziecka i z inicjatywy dziecka.
3. W sytuacji zagrożenia wypadkiem, kontuzją, urazem, itp. pracownik Żłobka ma prawo:
 - 1) zdecydowanie, ale nie gwałtownie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia;
 - 2) wyprowadzić dziecko lub wynieść je w bezpieczne miejsce;
 - 3) stanowczo, ale nie gwałtownie odebrać dziecku przedmiot zagrażający jego zdrowiu;
 - 4) o ile okoliczności pozwolą, powinien wyjaśnić dziecku przyczyny swoich działań.
3. Na wypadek sytuacji ratowania zdrowia i życia dziecka wszyscy pracownicy Żłobka:
 - 1) są okresowo przeszkalani w zakresie udzielania pierwszej pomocy dziecku;
 - 2) mają prawo i obowiązek w w/w okolicznościach udzielić bezpośredniej pomocy dziecku,
4. W sytuacji wykonywania czynności pielęgnacyjnych pracownicy Żłobka:
 - 1) ma obowiązek wykonywać wszystkie czynności pielęgnacyjne przy dziecku takie jak mycie i pielęgnacja intymnych okolic ciała dziecka, w sytuacji, gdy dziecko się zanieczyści/zmoczy – zmiana bielizny, ubranka, wymiana pieluszki dziecku,
 - 2) ma obowiązek systematycznie dbać o czystość rąk i buzi dziecka;

¹Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając dziecko o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- 3) w zależności od stopnia samodzielności dziecka wyręcza je w tych działaniach, pomaga lub tylko kontroluje i w spiera wysiłki dziecka;
 - 4) zawsze uprzedza dziecko o potrzebie i konieczności wykonania przy nim czynności pielęgnacyjnych;
 - 5) dziecko nigdy nie jest za zmożenie się czy zanieczyszczenie karane, zawstydzane, ośmieszane;
 - 6) wykonuje czynności pielęgnacyjne w sposób delikatny, spokojnie, bez pośpiechu – tak, aby dziecko czuło się w tych sytuacjach bezpiecznie,
5. W sytuacjach: rozbierania, przebierania do snu, ubierania, pracownicy Żłobka:
- 1) w przypadku dzieci bardziej samodzielnych służy im pomocą w czynnościach ubierania i rozbierania – za ich zgodą;
 - 2) dzieciom mniej zaradnym w w/w czynnościach pomaga w większym stopniu lub całkowicie je w nich wyręcza;
 - 3) wszystkie czynności wykonuje w sposób delikatny, spokojnie, bez zbędnego pośpiechu, dbając o komfort dziecka.
6. W sytuacji leżakowania pracownicy Żłobka:
- 1) w miarę możliwości respektują indywidualne przyzwyczajenia dziecka związane z odpoczynkiem i zasypianiem;
 - 2) dzieci niespokojne, rozdrażnione – o ile tego potrzebują przed poobiednim odpoczynkiem – uspokajają delikatnie gładząc, trzymając za rękę, lekko kołyszając lub uwzględniając inne preferencje dzieci;
 - 3) po leżakowaniu, jeśli istnieje konieczność wybudzenia dziecka, czynią to w sposób delikatny, spokojny, zwracając się do niego po imieniu.

§ 9.

Język i równe traktowanie

1. W komunikacji pracownika z dziećmi zabronione jest używanie krzyku i wulgaryzmów.
2. W komunikacji pracownika z dziećmi zachowane są cierpliwość i szacunek.
3. Każdy pracownik uważnie dzieci i udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
4. Pracownik nie stosuje przemocy emocjonalnej oraz werbalnej w stosunku do dziecka, tj.: straszenia, upokarzania, oczerniania, dyskryminowania, grożenia, szantażowania, przezywania, zawstydzania, lekceważenia, wyśmiewania i obrażania dziecka.
5. Nie wolno podnosić głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
6. Zabronione jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
7. Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do: aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, treści związanych z przekonaniami religijnymi, politycznymi, społecznymi, oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
8. Możliwości i ograniczenia dzieci są respektowane.

§ 10.

Dyscyplina

1. Rodzice znają zasady panujące w Żłobku i je akceptują.
2. Wobec dzieci nie stosuje się kar, w szczególności izolacji od grupy, ograniczenia terenu zabawy, pozbawienia dziecka uwagi i ograniczenia czasu spędzonego na ulubionych zajęciach.
W sytuacji silnego pobudzenia dziecka lub agresywnego zachowania dopuszcza się możliwość przerwania jego zabawy na chwilę w celu uspokojenia emocji.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 11.

1. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Żłobku oraz pozostały personel posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Żłobka podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Wszyscy pracownicy Żłobka zobowiązani są do monitorowania sytuacji i dobrostanu dziecka.
4. Rekrutacja pracowników do Żłobka odbywa się w oparciu o zasady bezpiecznej rekrutacji, o których mowa w **załączniku nr 1**.
5. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w Żłobku znają i stosują się do zasad bezpiecznych relacji personel – dziecko ustalonych w Żłobku oraz Kodeksu postępowania, o których mowa w **załączniku nr 2**.

Rozdział V

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka w rodzinie

§ 12.

1. W przypadku podjęcia przez opiekuna dziecięcego w Żłobku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik Żłobka ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji Wicedyrektorowi lub Dyrektorowi Żłobka, a na prośbę kierownictwa Żłobka – sporządzenia notatki służbowej.
2. Dyrektor Żłobka organizuje spotkanie z rodzicami dziecka, którego krzywdzenia podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu. W takim spotkaniu uczestniczy osoba odpowiedzialna za *Politykę ochrony dzieci*

§ 13.

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (tj. dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Dyrektor Żłobka powołuje zespół interwencyjny, w skład, którego wchodzi: opiekun dziecięcy i inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).
2. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone w § 4 ust. 2, *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*, na podstawie opisu

sporządzonego przez pielęgniarkę oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu informacji.

1. Plan pomocy dziecku zawiera wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez Żłobek działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - 2) wsparcia, jakie Żłobek zaoferuje dziecku;
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
2. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/prawni opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa rodziców/prawnych opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 14.

1. Dyrektor Żłobka informuje rodziców o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty”).
2. Po poinformowaniu rodziców, Dyrektor Żłobka składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust. 3.
4. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców dziecka na piśmie.

§ 15.

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 3** do *Polityki*. Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.
2. Wszyscy pracownicy Żłobka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VI

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika lub pozostały personel

§ 16.

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka w Żłobku przez pracownika jednostki zgłasza problem bezpośrednio Dyrektorowi Żłobka.
2. Dyrektor rozmawia z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia i zaistniałej sytuacji: przekazanie uwag, poznanie jego wersji wydarzeń, analiza zebranych danych oraz zaplanowanie razem z podejrzanym pracownikiem dalszych działań mających na celu uchronienie dzieci przed ryzykiem powtórzenia się problemu.

3. Dyrektor z pracownikiem wykazującym negatywne zachowania ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje niezastosowania się do ustaleń.
4. Dyrektor monitoruje sytuację, sprawdza, czy zaplanowane działania są wdrażane i przynoszą efekt. Na tym etapie postępowania Dyrektor Żłobka ma możliwość zastosowania środków dyscyplinujących wobec pracownika (upomnienie, nagana), przepisy Kodeksu Pracy.
5. W przypadku, gdy pracownik jest podejrzany o znęcanie fizyczne, psychiczne, wykorzystywanie seksualne lub inne przestępstwo na szkodę dziecka, Dyrektor niezwłocznie zgłasza na policję lub do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.
6. Dyrektor rozmawia ze sprawcą, przyjmuje wyjaśnienia pracownika oraz informuje go o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.
7. Dyrektor wyjaśniający sprawę podejmuje następujące działania:
 - 1.3.1) wzywa do Żłobka rodziców/ opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka;
 - 1.3.2) sporządza notatkę;
 - 1.3.3) opracowuje plan pomocy dziecku.

Rozdział VII

Procedury postępowania w trakcie wydawania dziecka ze Żłobka

§ 17.

1. Dziecko jest przyprowadzane do Żłobka przez rodzica lub osobę przez niego upoważnioną. Osoby te są odpowiedzialne za bezpieczeństwo dziecka w drodze do Żłobka.
2. Rodzic lub osoba upoważniona powierza dziecko bezpośrednio opiekunowi. W przypadku braku powierzenia, Żłobek nie ponosi odpowiedzialności za bezpieczeństwo dziecka.
3. Za bezpieczeństwo dziecka, które samodzielnie przechodzi z szatni do sali, odpowiedzialność ponosi rodzic lub osoba upoważniona.
4. Opiekun bierze odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
5. Opiekun wpisuje godzinę przyścia i wyjścia dziecka do dziennika ewidencji dziennego pobytu dziecka w Żłobku.
6. Opiekun przyjmujący dziecko pod opiekę sprawdza, czy osobiste przedmioty i zabawki przyniesione przez dziecko do Żłobka są bezpieczne i nie stwarzają zagrożenia.
7. Rodzic lub osoba upoważniona ma obowiązek przyprowadzać do Żłobka dziecko zdrowe i czyste.
8. Dziecka z widocznymi objawami choroby lub podejrzanego o chorobę w związku z jego samopoczuciem w dniu poprzednim nie należy przyprowadzać do Żłobka.
9. W przypadku zaobserwowania u dziecka widocznych objawów chorobowych, opiekun ma prawo nie przyjąć dziecka do Żłobka, mając na uwadze bezpieczeństwo i dobro zdrowych dzieci przebywających w Żłobku. Opiekun nie może odmówić przyjęcia dziecka do Żłobka, jeżeli rodzic lub osoba upoważniona przedłoży aktualne zaświadczenie lekarskie.

§ 18.

1. Dziecko powinno być odebrane ze Żłobka najpóźniej do godziny 16.30.
2. Dziecko jest odbierane ze Żłobka przez rodzica lub osobę pisemnie przez niego upoważnioną. Osoby te są odpowiedzialne za bezpieczeństwo dziecka od momentu wyjścia dziecka z sali grupy oraz w drodze ze Żłobka do domu.

3. Rodzic ponosi odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego ze Żłobka przez osobę upoważnioną.
4. Opiekun może powierzyć dziecko opiece każdego z rodziców, o ile rodzic ten nie został pozbawiony praw rodzicielskich. O każdej próbie odebrania dziecka ze Żłobka przez rodzica pozbawionego praw rodzicielskich lub osobę nieupoważnioną do jego odbioru, opiekun niezwłocznie zawiadamia telefonicznie rodzica sprawującego opiekę nad dzieckiem i Dyrektora Żłobka.
5. Jeśli do Żłobka zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, opiekun w miarę możliwości postępuje zgodnie z tym postanowieniem. Opiekun nie ma jednak obowiązku stosowania postanowienia sądu, gdyż jest ono skuteczne jedynie między rodzicami.
6. Wydanie dziecka osobie upoważnionej następuje po wcześniejszym okazaniu opiekunowi przez tę osobę dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.
7. Jeżeli dziecko opiera się, płacze lub w inny sposób wyraźnie sygnalizuje, że nie chce wyjść ze Żłobka z osobą upoważnioną, Dyrektor Żłobka, a w przypadku jego nieobecności – opiekun, niezwłocznie kontaktuje się telefonicznie z rodzicem w celu ustalenia dalszego postępowania.
8. W przypadku braku możliwości odbioru dziecka ze Żłobka w godzinach pracy jednostki, rodzic zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o zaistniałej sytuacji Dyrektora Żłobka oraz uzgodnić z nim dalszy sposób postępowania.
9. W sytuacjach losowych, kiedy dziecko nie może odebrać ani rodzic, ani osoba upoważniona, rodzic może wskazać telefonicznie i e-mailem Dyrektorowi Żłobka inną osobę, która wyjątkowo odbierze dziecko ze żłobka. Do weryfikacji tożsamości rodzica i podjęcia decyzji o wydaniu dziecka upoważniony jest wyłącznie Dyrektor Żłobka. Dyrektor Żłobka przekazuje opiekunom dane osoby, która odbierze dziecko umożliwiające jej identyfikację, w tym imię i nazwisko oraz serię i nr dowodu osobistego lub innego dokumentu tożsamości.
10. W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane ze Żłobka do momentu upływu czasu pracy jednostki, opiekun niezwłocznie kontaktuje się telefonicznie z rodzicami lub osobami upoważnionymi w celu uzgodnienia przewidywanego czasu odebrania dziecka. W przypadku braku kontaktu telefonicznego z rodzicami lub osobami upoważnionymi, opiekun niezwłocznie zawiadamia o sytuacji Dyrektora Żłobka, który zgłasza zdarzenie Policji. Do czasu wyjaśnienia sytuacji przez Policję i ustalenia dalszych działań, dziecko pozostaje pod opieką opiekuna lub Dyrektora Żłobka. Z przebiegu zaistniałej sytuacji opiekun sporządza notatkę służbową.
11. Opiekun odmawia oddania dziecka pod opiekę rodzicowi lub osobie upoważnionej, której stan wskazuje na prawdopodobne spożycie alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo gdy zachowuje się ona w sposób zagrażający bezpieczeństwu dziecka. Opiekun podejmuje wszelkie niezbędne działania do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i niezwłocznie kontaktuje się telefonicznie z drugim rodzicem lub osobą upoważnioną do odbioru dziecka w celu ustalenia dalszego postępowania. Z przebiegu zaistniałej sytuacji opiekun sporządza notatkę służbową.
12. Po zdarzeniu, o którym mowa w ust. 11, Dyrektor Żłobka przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad określonych w *Polityce*. Z rozmowy Dyrektor sporządza protokół, który podpisują obie strony.
13. W przypadku, gdy ponownie dojdzie do sytuacji zgłoszenia się po dziecko rodzica znajdującego się w stanie, o którym mowa w ust. 11, Dyrektor Żłobka zawiadamia pracownika socjalnego pomocy społecznej o zagrożeniu dobra dziecka.
14. Żłobek nie przekazuje dzieci pod opiekę osobom niepełnoletnim, z zastrzeżeniem ust. 15.
15. Odbieranie dzieci przez osoby niepełnoletnie, które ukończyły 16 rok życia, może

odbywać się wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek obojga rodziców za zgodą Dyrektora Żłobka.

16. Rodzice ponoszą pełną odpowiedzialność prawną za osobę niepełnoletnią odbierającą dziecko, jak i za odebrane przez nią dziecko.
17. Opiekun przekazuje osobiście dziecko pod opiekę rodzicowi lub osobie upoważnionej.
18. Sytuacje, o których mowa w ust. 4, 7 - 9 odnotowuje się w karcie informacyjnej dziecka.

Rozdział VIII

Edukacja w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia

§ 19.

- 1.a.1. Rozpoczynając pracę w Żłobku, wszyscy członkowie personelu, w tym wolontariusze, stażyści oraz praktykanci, przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującą w placówce *Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.
- 1.a.2. Wszyscy członkowie personelu zostali przeszkoleni w zakresie rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci.
- 1.a.3. Wszyscy członkowie personelu zostali przeszkoleni w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
- 1.a.4. Wszyscy członkowie personelu zostali przeszkoleni w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.
- 1.a.5. Wszyscy członkowie personelu mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych instytucji, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach, m.in. policji, sądu rodzinnego, centrum interwencji kryzysowej, ośrodka pomocy społecznej lub ochrony zdrowia.
- 1.a.6. Opiekunowie zostali przeszkoleni w zakresie zjawiska przemocy rówieśniczej oraz metod i narzędzi działań profilaktycznych oraz interwencyjnych.

§ 20.

- 1.3.1. W Żłobku znajdują się tablice informacyjne dla rodziców, na których opiekunowie zamieszczają przydatne informacje na temat m. in. wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych oraz dane kontaktowe instytucji zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
- 1.3.2. Wszyscy rodzice zostali zapoznani z obowiązującą w Żłobku *Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.
- 1.3.3. W każdym nowym roku Dyrektor jak i opiekunowie przypominają jak i informują nowych rodziców o istnieniu dokumentu, jakim jest *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem* oraz o zmianach, jakie zostały naniesione lub o jej uaktualnieniu.
- 1.3.4. Rodzice proszeni są o zapoznanie z dokumentem jako ważnym oraz wyznaczającym kierunek działania placówki.

Rozdział IX

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 21.

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE Nr 119).
2. Pracownik instytucji ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik Żłobka jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Zasady przetwarzania danych osobowych oraz ich zabezpieczania, jako zestaw praw, reguł i zaleceń, regulujących sposób ich zarządzania, ochrony i dystrybucji wewnątrz Żłobka określa *Polityka bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Żłobku*.

§ 22.

Pracownik Żłobka może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

§ 23.

1. Żaden pracownik Żłobka nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego rodzicach/prawnych opiekunach.
2. Pracownik, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z rodzicem/prawnym opiekunem dziecka i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do rodziców/prawnych opiekunów dziecka.
3. Pracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
4. Pracownik nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców/prawnych opiekunów. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
5. Pracownik, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może wypowiedzieć się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców/prawnych opiekunów – po wyrażeniu pisemnej zgody przez rodzica/prawnego opiekuna dziecka.

Rozdział X

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 24.

Żłobek uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

§ 26.

1. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Żłobka bez

- pisemnej zgody rodzica/prawnego opiekuna dziecka.
2. W celu uzyskania zgody rodzica/prawnego opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka, pracownik może skontaktować się z rodzicem/prawnym opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodziców/prawnych opiekunów dziecka – bez wiedzy i zgody tego rodzica/prawnego opiekuna.
 3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/prawnych opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 27.

1. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1 powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Rozdział XI

Monitoring stosowania Polityki

§ 28.

1. Dyrektor Żłobka jest osobą odpowiedzialną za *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* oraz za proponowanie zmian w *Polityce*.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przeprowadza wśród pracowników Żłobka, raz na rok ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki*. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 4** do *Polityki*.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach*
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Żłobka.
6. Dyrektor wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza wszystkim pracownikom Żłobka nowe brzmienie *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem*.

Rozdział XII

Pozostałe postanowienia

§ 29.

1. *Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie *Polityki* następuje w sposób dostępny dla wszystkich pracowników Żłobka, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń oraz poprzez wysłanie jej brzmienia drogą elektroniczną.
3. Rodzice dzieci uczęszczających do Żłobka zostają zapoznani z *Polityką* poprzez przekazaną informację ze strony opiekunów dziecięcych, jak również za pośrednictwem udostępnionego tekstu na tablicy ogłoszeń.

4. Pełna treść *Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Niepublicznym Żłobku Tęczowe Kropki w Żorach* udostępniona jest w placówce Żłobka (załączniki).